

עין משפט‏
נר מצוה

נה א טושיע אױס סײַ
לא סײַ ד׳:
נו ב מײַ פ״א מהל׳
נרנות ה׳ל״א:

—◆◆—

הגהות הב"ח

(ה) נמ' ורב שלום בניך אל תקרא בניך אלא וכו':

—◆◆—

הגהות התוספות

- ^זל על שם.

—◆◆—

פ' הרא"ש

המצות. אלא תנאי היא כלומר טעמא דקרי מטהר זיבה לאו משום חולשא אלא גזירת הכתוב היא ודוקא בישראל ולא בגר כמו שאפרש לקמן רשנייאי דרב אדא בר

אהבה ליתא דאפי' משנוקא לטומאת קרי מטהר הויבה וש"ז דמנתי' (דאמרי) [מפרשי] לה רבא שפטמא במשא ולא כו' יהושע אלא חכני תנאי: כתיב איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה דמשמע אשר לא יהיה טהור בסתם כלומר שהוא טמא טומאה אחרת הירוצא מגופו דומיא דקרי ומאי ניהו זיבה ומקרה משמע ש"ז שראה הקרי אחר הויבה וכתבי לילה מיותר אלא ש"מ דלילה שאחר הויבה יש לטיפת קרי דין זיבה ומטמא במשא. ות"ק דייק מלפנות ערב דעו שיפנה היום והיינו מעת לעת יש לה דין זיבה. ובספרי קתנו והיה לפנות ערב מלמד שהקרי מטהר הויבה מעת לעת. ודרוש קרא גם למפרע דויבה הבאה מעת לעת של קרי אין לה דין זיבה ולא דריש יומו ודוקא בישראל שקריו [טמא] אבל עובד כוכבים [שקריו] טהור אינו מטהר הויבה. א"ל אורחיה דקרי דמייתי בלילה ולא מייתר לדרשא. ומאן דאמרי יומו סבר לדפנות ערב בשבול הערב שמש נקט דאפי' טבל מבע"י לא נטהר לגמרי עד לפנות ערב ורו"ש פירש במס' זכים דטעמא דקרי מטהר בויבה משום חולשא וגו שראה קרי ונתגזיר אפי' דאה זיבה קודם שנתגזיר מטמא בויבה מיד משום דזיבות עובד כוכבים לא שמיה זיבה ומה שראה עתה היא ראייה ראשונה שלו ומטמא באונס ואם יראה ראייה שניה אחר מעת לעת נעשה זכ. וא"א לקיים פירושו לפי סוגיא דשמעתא אלא משמע לומר לתלמודא דלישניה דטמטא בויבה מיד משום דנעשה זכ גמור מיד אם ראה ב' ראויות בתוך מעת לעת הלכך ליכא לפרושי משום חולשא אלא מגזירת הכתוב: מה מורה האמורה בשמשוין נזיר דכתבי כי נזירי אלהים יהיה הנער: אין מורה אלא של בשר ודם שלא תהא מורת ואימת בשר ודם עליו: חטוף כוס של ברכה וכו' וכן גמר הברכה היא עניית אמן: הדרן עלך מס' נזיר והדרן עלך מס' נזיר וסליקא וכו' נזיר אלהים

סו:

חטוף. מהר לזכך שמהא זרזי ונשכר: גוליידין מתגרינ וגזרויס מנלחין. הפרשים הצאים אחרי כן ושם נלחון המלחמה על'י הפרשים הגומרינ:

אחד המברך ואחד העונה **אמן**. נוטל שכר אלא שממהרין למזכך תחילה ליתן שכר ולהכי אמרינן ליה חטוף ובריך:

הדרן עלך הכותים אין להם

נזירות וסליקא לה מסכת נזיר

תדע שהרי גוליידיים מתגרינ במלחמה וגבורים נוצחין תנאי היא ^אדנתניא יאחד המברך ואחד העונה **אמן** במשמע אלא שממהרין למברך תחילה ^באמר רבי אלעזר א"ר חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר ^גיכול בניך למודי ה' ורב שלום בניך ^ד (ב) (ז):

הדרן עלך הכותים אין להם נזירות וסליקא לה מסכת נזיר

הכותים אין להם פרק תשיעי נזיר

גמ' חטוף. חטוף כוס של זרכה ובריך זרכת זימון שמהא ל'מקייס לזכך על הכוס זרכת ^אזימון: **השמים כך הוא**. בשזועה על שם וירס ימינו אל השמים ושזעו צחי העולם (דניאל יב) כך הוא שהעונה אמנ גדול מן המזכך: **ודע**. שהוא כך: **שהרי גוליידין**.

חלשין מתגרינ במלחמה תחלה ואחר כך גבורים צחינ ונולחין אף כלן העונה אמנ צא לאחר המזכך ומנלח לומר שהעונה אמנ משזבח מן המזכך: **סנאי היא**. דליכא למ"ד ^אדעונה אמנ משזבח מן המזכך ואית דלמנר שהמזכך משזבח: א' **העונס ואחד המזכך נמשמע**. דקרא שנלמנר (תהלים לד) גדלו לה' אתי זרכה ונרוממה שמו יחדיו אמנ: **אלא שממהרין למזכך תחילה**. ליתן ^אשכר:

הדרן עלך הכותים אין להם

נזירותוסליקאלהמסכתנזיר

נעסוק במסכת אלהים החרות בכל פרק ופרק נלמנר הדנן עלך וכן עתה ציוס א' ד' במשרי רע"ד נגמר פ' הכותים אין להס מירות: אנוש יצדק ירכה וישוה. זיכה בעמל כמחכה יקר אור אל יחזיר שכינתו שוכן בציון על תוכן יבאר הוא הכן במסכת מיד איש גר אנכי בארץ חמו"ע (כן כמוד בסוף הכ"י המפרש על מיד).

מוסף רש"י

חטוף ובריך. כשמוטינין כוס של זרכה, הוי מחור עמיהו לך ומזכך (ברכות ג). **במשמע**. העוני והמזכך נמשמע קומו זרכו את ה' אללהיס כס' עזרא (נחמיה ט) ואומר ויזרכו שם כבודך, והיא עניית אמנ שנמקדס, במסכת מענות (טו): מפרש קומו זרכו מתחלת זרכה, ויזרכו שם כבודך, נמקוס עניית אמנ שנמקדס אומר בשכמל"ו (ברכות ג). שממהרין למברך. ליתן שכר (שם).

ב' ראיות בתוך מעת לעת הלכך ליכא לפרושי משום חולשא אלא מגזירת הכתוב: מה מורה האמורה בשמשוין נזיר דכתבי כי נזירי אלהים יהיה הנער: אין מורה אלא של בשר ודם שלא תהא מורת ואימת בשר ודם עליו: חטוף כוס של ברכה וכו' וכן גמר הברכה היא עניית אמן: הדרן עלך מס' נזיר והדרן עלך מס' נזיר וסליקא וכו' נזיר אלהים

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

*(הדרן עלך מסכת נזיר והדרך עלן. דעתן עלך מסכת נזיר ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת נזיר ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. (** חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל. ונהיה כלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויבי תחכמני מצותיך פי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשבח פקודיך פי בם חיייתיג: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינן מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסים מסכת נזיר כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסימם ללמד וילמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם. ותתקיים בי בהתהלכה תנחה אותך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. כי בי ירבו ימיה ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחיא מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קרתא דירושלם, ולשכלל היכליה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא, ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, וינצמח פרכנה ויקרב משיחהו. בחייכוון וביומיכוון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדיא ורחמי וחיי אריבי ומזוני רויחי ופרקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

^[1] * פ'י הגזון על זה תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיות ח"א פ"ג,

^[2] ** בסיומא וסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף יש"ש בב"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.

מסורת הש"ס

(א) זרכות נג: ג' (ז) ג"ז שם,
(א) זרכות סד. יצמות קכב:
כחיתות כח: תמיד לז:
(ד) [בזרכות סד. איתא אל תקרי בניך אלא בויך],

—◆◆—

תורה אור השלם

1. וכל בניך למודי יי ורב שלום בךך: ישעיהו נד יג

—◆◆—

נוסחת הריב"ן

[א] מקדיס: צן המון:
[ג] דעונה כו' ואית דלמנר) ליתא ככ"י:
[ד] שכרו:

יומם יצוה ה' חסדו וכללה שריה. והיינו אזי יהודה וזני יוסף הולכים לאור מורה ונר מנחה ושם טוב בהשאלות בכל הש"ס נהגה גם אחר הילדות והשתרות עד זקנה וגם בזינה דשנים ורעננים

נעסוק במסכת אלהים החרות בכל פרק ופרק נלמנר הדנן עלך וכן עתה ציוס א' ד' במשרי רע"ד נגמר פ' הכותים אין להס מירות: אנוש יצדק ירכה וישוה. זיכה בעמל כמחכה יקר אור אל יחזיר שכינתו שוכן בציון על תוכן יבאר הוא הכן במסכת מיד איש גר אנכי בארץ חמו"ע (כן כמוד בסוף הכ"י המפרש על מיד).

מוסף רש"י

חטוף ובריך. כשמוטינין כוס של זרכה, הוי מחור עמיהו לך ומזכך (ברכות ג). **במשמע**. העוני והמזכך נמשמע קומו זרכו את ה' אללהיס כס' עזרא (נחמיה ט) ואומר ויזרכו שם כבודך, והיא עניית אמנ שנמקדס, במסכת מענות (טו): מפרש קומו זרכו מתחלת זרכה, ויזרכו שם כבודך, נמקוס עניית אמנ שנמקדס אומר בשכמל"ו (ברכות ג). שממהרין למברך. ליתן שכר (שם).

ב' ראיות בתוך מעת לעת הלכך ליכא לפרושי משום חולשא אלא מגזירת הכתוב: מה מורה האמורה בשמשוין נזיר דכתבי כי נזירי אלהים יהיה הנער: אין מורה אלא של בשר ודם שלא תהא מורת ואימת בשר ודם עליו: חטוף כוס של ברכה וכו' וכן גמר הברכה היא עניית אמן: הדרן עלך מס' נזיר והדרן עלך מס' נזיר וסליקא וכו' נזיר אלהים